INSTITUUT MENTORIS

Voor zij-instromers en professionals in het onderwijs

www.instituutmentoris.nl

OPLEIDING VOOR OOP

Pedagogisch-didactisch bekwaam voor onderwijsondersteuners

Een pedagogisch-didactisch bijscholingstraject specifiek voor onderwijsondersteunend personeel (OOP) in het pro, v(s)o en overige organisaties om zich (verder) te bekwamen in het begeleiden en ondersteunen van theoretisch, praktijk- en beroepsgericht onderwijs.

Onderwijsondersteuner in het praktijkgericht onderwijs

Je komt uit de beroepspraktijk en werkt nu in het voortgezet onderwijs (vo) in een onderwijsondersteunende (OOP) functie of als leermeester in een organisatie. Geregeld word je ingezet om het (praktijkgericht) onderwijs te ondersteunen. Of je wilt dat gaan doen. Aan je vakbekwaamheid hoef je niet te twijfelen, die zit in je hoofd, je handen en je hart. Echter, je mist een pedagogisch-didactisch fundament.

Hoe zorg je voor een veilig leerklimaat? Hoe houd je leerlingen bij de les? Hoe verleid je ze tot leren? Hoe zorg je ervoor dat je met regie voor de groep staat? En hoe haal je het beste uit jezelf en je vak zodat de leerlingen iedere les weer een stap kunnen zetten in hun ontwikkeling?
Dat is wat je leert en ervaart in de opleiding Pedagogisch-didactisch bekwaam voor onderwijsondersteuners.

Wij maken je blij

Instituut Mentoris is de specialist voor zij-instromers in het onderwijs. Wij snappen heel goed dat je als ervaren professional geen zin meer hebt in schoolse klassen. Dat je snel, concreet en praktisch wilt weten hoe je je eigen expertise kunt inzetten in het onderwijsproces. Daar zijn we goed in. En daar maken we veel deelnemers echt blij mee. Wat vandaag geleerd wordt, kun je morgen direct in de klas toepassen.

Maatwerk

Naast de reguliere opleiding biedt Instituut Mentoris de opleiding incompany als maat-werk aan. Deze is afgestemd op de behoeften van de onderwijsondersteuners in het praktijkgericht onderwijs in het vo. Dus ook voor ondersteuners (TOA's) in vakken als biologie, scheikunde, natuurkunde en dergelijk.

Over de opleiding

De opleiding Pedagogisch-didactisch bekwaam voor onderwijsondersteuners is een zeer praktisch leerwerktraject en is goed te doen naast privé en werk.
Over een periode van één schooljaar kom je een of twee keer per maand met de andere deelnemers bij elkaar. Tussentijds zijn er intervisiebijeenkomsten ingepland.
Je sluit de opleiding af met een officieel post-mbo-examen.

De totale studiebelasting bedraagt zo'n 315 uur.
Deze uren omvatten:
- 16 bijeenkomsten (125 uur)
- Zelfstudie en Intervisie (190 uur)

Examen

Rond je de opleiding af met het examen, dan ontvang je een landelijke erkend post-mbo-registerdiploma. Zonder (afgerond) examen ontvang je een certificaat van deelname.
De naam van het diploma is: Instructeur in het onderwijs.

'Het mooiste van vakkennis is, dat je het onbeperkt kunt delen'

Start

De reguliere opleiding wordt twee keer per jaar in Zutphen aangeboden.
Een incompany opleiding wordt verzorgd op een door de onderwijsinstelling gewenste locatie en dagen.

* Een maatwerkopleiding is afgeleid van de reguliere opleiding van Instituut Mentoris. Deze voldoet aan de gestelde kwalificaties voor wat betreft de bekwaamheidseisen en examinering.

Programma - examen

Tijdens de opleiding werk je aan twee onderdelen:

1. Je **persoonlijke ontwikkeling** tot onderwijsprofessional. Je werkt vooral aan persoonlijk leiderschap, je denkt na over: 'Waar sta ik voor en waar ga ik voor?', 'Hoe wil ik dat de leerlingen thuis aan de keukentafel over mij praten?'. Je sluit dit onderdeel af met een Portfolio - examenopdracht 1.
2. Je **professionele ontwikkeling** tot onderwijsprofessional. Je werkt vooral aan je pedagogische-didactische ontwikkeling. Noem het maar de techniek van het ondersteunen, coachen en begeleiden. Je sluit dit onderdeel af met een Proeve van Bekwaamheid - examenopdracht 2.

Het examen is een **eindgesprek** waarin je je ontwikkeling tot onderwijsprofessional verantwoordt en onderbouwt.

Niet teveel huiswerk

Voorafgaande aan iedere bijeenkomst zijn er voorbereidingsopdrachten. Dat kan zijn: een testje maken, iets lezen, een video kijken en zo verder. Tijdens de bijeenkomsten ga je hier concreet mee aan de slag. We gebruiken altijd de (eigen) onderwijspraktijk als leidraad. Je start eenvoudig en gaat je steeds verder verdiepen en verbreden. Zo groei je stap voor stap in je nieuwe vak van onderwijsprofessional.

Na afloop heb je verwerkingsopdrachten. Deze opdrachten bereiden je voor op de examenopdrachten.

Twee docent-trainers

De opleiding wordt afwisselend gegeven door twee docent-trainers. De docent-trainers hebben een eigen specialisatie, zoals: communicatie, coaching, leiderschap, pedagogiek, didactiek, enz.
Daarnaast komen er gastdocenten voor specifieke onderwerpen.

Trainers- en coachingsvaardigheden

In de opleiding krijg je ook veel trainers- en coachingsvaardigheden mee. Deze vaardigheden ondersteunen je vooral bij activerende didactiek en samenwerkend leren (ADSL). En… je bent beter in staat om af te stemmen op de doelgroep leerlingen. Vooral leerlingen in het pro en vmbo zijn doeners. Die leren beter en sneller door te doen. Hoe zorg jij dan voor passende werkvormen? Dat leer je in de opleiding!

Luie onderwijsprofessionals

De wijze waarop je vroeger zelf bent opgeleid is niet meer van deze tijd. De leerlingen van nu zijn van een totaal andere generatie en groeien op in een nieuwe wereld. Hoe stem je daar het beste op af? En hoe zorg je voor een balans in je werk en hoe houd je grip op de tijd, de uren?

De wijze van lesgeven en begeleiden is totaal veranderd. Je kunt nooit meer weten dan wat op internet staat. Daarom is doceren - doseren geworden. Je faciliteert op maat de inhoudelijke ontwikkeling en ondersteunt de persoonlijke ontwikkeling van de leerling. Je zet ze zelf aan het werk.

Zoals we dat bij Instituut Mentoris noemen: we leiden ***luie*** onderwijsprofessionals op. Vandaar de aandacht voor trainings- en coachingsvaardigheden in de opleiding.

Wij zijn fan van

In de opleiding gaan we niet (te) diep in op allerlei onderwijsmodellen en andere wetenschappelijke theorieën. Als je daar aan toe bent, dan zul je die vanzelf oppakken. Nu wil je eerst praktisch aan de slag.

In de opleiding gebruiken we maar een paar boeken en daarnaast hand-outs en artikelen. Die staan in de digitale bibliotheek.

Wel zijn wij fan van:
John Hattie - het leren zichtbaar maken
Karin de Galan - verleiden tot leren
Martie Slooter - de zes rollen van de leraar

Berry Goldenbeld over de opleiding Instructeur in het beroepsgericht onderwijs

Oud-deelnemer vertelt

Van vakman naar instructeur

Berry heeft de opleiding Instructeur in het beroepsgerichte onderwijs gevolgd. Hij werkt al langer in het praktijkonderwijs in Zutphen, waar hij zijn leerlingen de kook technische aspecten van het horecavak bijbrengt.

De opleiding bood hem duidelijk voordelen. “Je staat zekerder voor de klas. Ik was onbewust bekwaam en ben nu bewust bekwaam. Ik wist niet waarom ik bepaalde dingen deed in de praktijk. In de opleiding kreeg ik de bevestiging dat mijn aanpak goed was en waarom. Ik heb ook veel nieuwe dingen geleerd; bijvoorbeeld hoe je didactisch de lesstof zo brengt dat het bij de leerling overkomt. Je kunt wel iets voordoen en het ze dan laten nadoen, maar dat blijft niet hangen.”

Uitdaging werkt goed volgens Berry. “Je moet ze in de leerstand zetten en ze bewust maken van het feit dat ze iets niet kunnen. Dan heb je ze meteen binnen. Ik daag ze uit door vragen te stellen over dingen die ze niet kunnen weten.
Dan willen ze echt wel weten hoe het zit. Asperges klaarmaken, bijvoorbeeld. Ik vraag hoeveel soorten er zijn, waar ze vandaan komen, hoe je ze moet schillen. Dat weten ze meestal niet en dan willen ze ermee aan de slag. Mijn vak levert direct resultaat op. Ze maken iets dat ze kunnen meenemen of direct opeten. Dat is wel een voordeel.”

Wat doet hij nu anders? “Ik start nu echt met de les, geef ook iedereen een hand aan het begin. En ik sluit ook bewust af, op tijd stoppen en de tijd nemen om de les samen te evalueren en af te sluiten. Vroeger liet ik dat meer op zijn beloop. Het versterkt ook het contact.”

Berry en zijn medestudenten kijken terug. Er waren aandachtspunten: “De lesstof vonden we behoorlijk pittig voor studenten op mbo-niveau, maar wel te doen. De aanpak is perfect, tot in de puntjes voor elkaar. Intervisie was wel een ding. Als je nog nooit gestudeerd hebt, weet je niet wat dat inhoudt. Daar zijn we goed bij geholpen en het is belangrijk. Het werkt goed om praktijkvoorbeelden van anderen te horen. Ik kijk echt vanuit de horeca naar mijn aanpak en andere meningen zijn dan welkom. Al met al vind ik het gigantisch mooi aansluiten op mijn werk; wat ik leerde kon ik meteen toepassen.

ONDERSTEUNER IN HET ONDERWIJS

Het opleidingsprogramma

Omschrijving - bekwaamheidseisen

Instituut Mentoris biedt geen crebo (mbo) of croho (hbo) opleidingen aan. De opleidingen van Instituut Mentoris zijn geregistreerd en geaccrediteerd door het Centrum voor Post Initieel Onderwijs Nederland (CPION) en hebben daarmee een landelijke erkenning.

Algemene omschrijving

De bekwame beroepsbeoefenaar die in het middel- baar beroepsonderwijs/ praktijkonderwijs (vo) onderwijsondersteunende taken verricht en die daarin vak- of beroepsinhoudelijk en didactisch competent is, is een beroepsbeoefenaar die aantoont dat hij met zijn vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische kennis en kunde zijn werk als ondersteuner in het onderwijsteam waarvan hij onderdeel is, verricht op een professioneel doelmatige en verantwoorde wijze.

Werkzaamheden

- (Reeks van) lessen mede voorbereiden, uitvoeren en evalueren.
- Onderwijskundige en vakinhoudelijke ontwikkelingen bijhouden.
- Bijhouden en ontwikkelen van de eigen vakbekwaamheid.
- Vormgeven aan zijn eigen professionele ontwikkeling.
- Bijdragen aan een prettig leer- en werkklimaat.
- Samenwerken met collega's en werkveld.

Gedrag

- Werkt volgens visie, procedures, werkafspraken en systemen van de instelling en het onderwijsteam.
- Draagt bij aan de onderwijsorganisatie door op constructieve wijze deel te nemen aan overleggen, knelpunten aan de orde te stellen en een bijdrage te leveren aan het verhelpen daarvan; weet wat hij belangrijk vindt in zijn beroep en van welke waarden, normen en onderwijskundige opvattingen hij uitgaat.
- Werkt op een planmatige manier aan zijn verdere ontwikkeling.
- Helpt collega's en laat zich helpen bij vragen die zijn professionaliteit betreffen.
- Communiceert met externen, waaronder het werkveld en geeft voorlichting aan ouders, over de opleiding of het werkveld waarvoor wordt opgeleid.

Kennis

- Is bekend is met de visie, procedures, werkafspraken en systemen van de instelling en het onderwijsteam.
- Weet wat hij belangrijk vindt in zijn beroep en van welke waarden, normen en onderwijskundige opvattingen hij uitgaat. Heeft een realistisch beeld van zijn eigen competenties, zijn sterke en zwakke kanten.

Bekwaamheidseisen

1. Vakinhoudelijk bekwaam

Vakinhoudelijk bekwaam wil zeggen dat de onderwijsondersteunend medewerker (lees: instructeur) de inhoud van zijn lessen beheerst op minimaal het eindniveau van de opleiding waarin hij zijn werkzaamheden uitvoert.

2. Vakdidactische bekwaamheid

Vakdidactisch bekwaam wil zeggen dat de onderwijsondersteunend medewerker (lees: instructeur) de vakinhoud leerbaar maakt en daarbij het leerproces van studenten kan begeleiden.

3. Pedagogische bekwaamheid

De onderwijsondersteunend medewerker (lees: instructeur) is in staat bij te dragen aan een veilige leeromgeving voor zijn studenten. Hij volgt de ontwikkeling van zijn studenten in hun leren en gedrag in de lessen.

4. Persoonlijk bekwaam (brede professionele basis)

De onderwijsondersteunend medewerker (lees: instructeur) heeft interpersoonlijke bekwaamheid nodig als hij in het contact met studenten (en ook met anderen) leidt, begeleidt, bemiddelt, stimuleert en confronteert. Daarmee bereikt hij een klimaat met open en dynamische communicatie, een sfeer van samenwerking en wederzijds vertrouwen.

www.instituutmentoris.nl

INSTITUUT MENTORIS

Voor zij-instromers en professionals in het onderwijs

NRTO KEURMERK

CRKBO GEREGISTREERDE INSTELLING

Centrum *Post* Initieel Onderwijs Nederland

Pakhuis Noorderhaven
Noorderhavenstraat 49
7202 DD Zutphen

Telefoon 0575-845158
Mobiel 06 - 121 177 49

info@instituutmentoris.nl
www.instituutmentoris.nl